

آموزش و آزمون
مطالعات اجتماعی
هشتم
برای دانش آموزان تیزهوش

از مجموعه رشادت

گوییم خوش آمد ای محصل
داری تو بدان کتاب کامل
برخیز و تو اجتماعی آموز
از دست مده فرصت امروز
همراه تو ایم با رشادت
تا باز کنی در سعادت

حامد یاری
مهرناز خردمندنیا

به نام خداوند جان و فرد کزین برتر اندیشه برنگذرد

بسیار خرسندیم که کتاب «مطالعات اجتماعی هشتم برای دانش‌آموزان تیزهوش»، از مجموعه رشادت را در اختیار دانش‌آموزان عزیز قرار می‌دهیم. این کتاب که توسط آقای حامد یاری و خانم مهرناز خردمندنیا و با نظارت دبیر مجموعه رشادت تألیف شده است، کلیه مطالب کتاب دوم دبیرستان (پایه دوم دوره اول متوسطه) را در سطح پیشرفته ارائه می‌دهد. دانش‌آموز ابتدا با خلاصه هر درس آشنا می‌شود، سپس به سؤالات در دو سطح «دانش» و «فردانش» پاسخ می‌دهد.

منظور از سؤالات سطح دانش، سؤالاتی است که با تکیه بر محفوظات دانش‌آموزان طرح شده است و منظور از سؤالات فردانش سؤالاتی است که با توجه به محتوا و متن درس به گونه‌ای طرح شده که نیازمند درک عمیق مطالب درسی برای پاسخ‌گویی است.

دانش‌آموزان برای پاسخ‌گویی ابتدا سؤالات دانش را پاسخ داده و سپس سؤالات فردانش را بررسی و پاسخ می‌دهند. برای استفاده بهینه از کتاب و یادگیری پایدار مطالب هر درس، پیشنهاد می‌شود ترتیب پاسخ‌گویی به سؤالات در قسمت‌های مختلف رعایت شود.

انتظار می‌رود کتاب حاضر، همه نیازهای دانش‌آموزان دوم دبیرستان مدارس خاص و تیزهوشان و دبیران محترم درس مطالعات اجتماعی را پاسخ‌گو باشد.

در اینجا لازم است از مؤلف و دبیر محترم مجموعه سپاس‌گزاری شود، همچنین از خانم‌ها ناهید صبائی (حروفچین و صفحه‌آرا)، سمیرا ایمان‌فرد، مریم رسولی، بهاره خدای و مینا هرمزی (گرافیکسرها) تشکر و سپاس‌گزاری می‌کنیم.

امیدواریم دبیران محترم درس مطالعات اجتماعی و دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها، ما را با اعلام نظرات، پیشنهادات و انتقادهای خود درباره این کتاب یاری فرمایند.

انتشارات مبتکران

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۴	مقدمه
۷ تعاون (۱)	درس اول
۱۲ تعاون (۲)	درس دوم
۱۸ ساختار و تشکیلات دولت	درس سوم
۲۴ وظائف دولت	درس چهارم
۳۰ آسیب‌های اجتماعی و پیش‌گیری از آنها	درس پنجم
۳۶ قوه قضائیه	درس ششم
۴۲ ارتباط و رسانه	درس هفتم
۴۶ رسانه‌ها در زندگی ما	درس هشتم
۵۲ ظهور اسلام در شبه‌جزیره عربستان	درس نهم
۶۰ از رحلت پیامبر (ص) تا قیام کربلا (نینوا)	درس دهم
۶۶ ورود اسلام به ایران	درس یازدهم
۷۲ عصر طلایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی	درس دوازدهم
۷۸	آزمون پایان ترم (نوبت اول)
۸۱ غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان	درس سیزدهم
۸۷ میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقی	درس چهاردهم
۹۲ حمله چنگیز و تیمور به ایران	درس پانزدهم
۹۸ پیروزی فرهنگ بر شمشیر	درس شانزدهم
۱۰۳ ویژگی‌های طبیعی آسیا	درس هفدهم
۱۱۱ ویژگی‌های انسانی و اقتصادی آسیا	درس هیجدهم
۱۱۷ ویژگی‌های منطقه جنوب غربی آسیا	درس نوزدهم
۱۲۲ ایران و منطقه جنوب غربی آسیا	درس بیستم
۱۳۰ ویژگی‌های طبیعی و انسانی اروپا	درس بیست و یکم
۱۳۷ ویژگی‌های طبیعی و انسانی آفریقا	درس بیست و دوم
۱۴۴ قاره آمریکا	درس بیست و سوم
۱۵۳ قاره استرالیا و اقیانوسیه	درس بیست و چهارم
۱۵۸	آزمون پایان ترم (نوبت دوم)

پاسخ نامه تشریحی

۱۶۲	درس اول
۱۶۴	درس دوم
۱۶۶	درس سوم
۱۶۸	درس چهارم
۱۷۰	درس پنجم
۱۷۳	درس ششم
۱۷۵	درس هفتم
۱۷۷	درس هشتم
۱۸۰	درس نهم
۱۸۳	درس دهم
۱۸۶	درس یازدهم
۱۸۸	درس دوازدهم
۱۹۰	آزمون پایان ترم (نوبت اول)
۱۹۲	درس سیزدهم
۱۹۴	درس چهاردهم
۱۹۶	درس پانزدهم
۱۹۸	درس شانزدهم
۲۰۰	درس هفدهم
۲۰۲	درس هجدهم
۲۰۴	درس نوزدهم
۲۰۶	درس بیستم
۲۰۹	درس بیست و یکم
۲۱۲	درس بیست و دوم
۲۱۵	درس بیست و سوم
۲۱۸	درس بیست و چهارم
۲۲۰	آزمون پایان ترم (نوبت دوم)

خلاصه درس

■ **تعاون:** تعاون به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر.

■ **رابطه فرد با اجتماع:** انسان موجودی اجتماعی و مسئول آفریده شده و هیچ کس نمی تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و نسبت به آنچه در جامعه می گذرد و اتفاقاتی که برای دیگران می افتد بی تفاوت باشد.

■ **پیام ها و دستورات دین اسلام در زمینه رابطه فرد با اجتماع**

(۱) آیه ۲ / سورة مائده: «در کارهای نیک و پرهیزگاری، یکدیگر را یاری کنید و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.»

(۲) کلام حضرت علی (ع): «از پیامبر اکرم (ص) شنیدم که فرمود کسی که مشکلی از مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سپری کرده است.»

جلوه های تعاون

- (۱) اظهار دوستی و محبت
- (۲) همدلی و خوشحال کردن یکدیگر
- (۳) هدیه دادن
- (۴) کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان مؤمنان
- (۵) عیادت از بیمار
- (۶) قرض دادن
- (۷) رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آنها
- (۸) امر به معروف و نهی از منکر

نتایج تعاون در خانواده

- (۱) همکاری و همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می شود.
- (۲) با تقسیم وظایف، هر عضو خانواده احساس می کند که مفید است و همه کارهای خانواده بر دوش یک نفر قرار نمی گیرد.

■ نمونه‌های همکاری در مدرسه

- (۱) همکاری در نظافت کلاس و مدرسه
- (۲) کمک به دانش‌آموزانی که در درس ضعیف هستند.
- (۳) همکاری در مراسم صبحگاهی

■ کلام امام صادق (ع) دربارهٔ تعاون و همکاری: «با همسایه‌ات خوش‌رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.»

■ نتایج همکاری در یک محله

- (۱) ایجاد صمیمیت
- (۲) ایجاد همبستگی
- (۳) انجام بهتر کارهای محله

■ جلوه‌ها و نمونه‌های تعاون در محله

- (۱) عیادت از همسایهٔ بیمار
- (۲) کمک و خوش‌آمدگویی به همسایهٔ جدید
- (۳) همکاری در نظافت و پاکیزگی محله
- (۴) مراقبت از اموال عمومی
- (۵) همکاری در جشن‌ها و مراسم

سؤالات

سؤالات سطح دانش

همه جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- تعاون به زبان ساده یعنی همفکری. ☐ درست ☐ نادرست
- ۲- همه انسان‌ها در مقابل خداوند، نسبت به خود و دیگران مسئول هستند. ☐ درست ☐ نادرست

همه پاسخ درست را علامت بزنید.

۳- از آنجا که انسان هم موجودی و هم آفریده شده است، هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال و رفتار خود را از دیگران جدا کند.

- (الف) مسئول - بی‌اختیار ☐
- (ب) آزاد - اجتماعی ☐
- (ج) اجتماعی - مسئول ☐
- (د) مسئول - آزاد ☐

۴- کدام مورد، از جلوه‌های تعاون نیست؟

- (الف) قرض دادن ☐
- (ب) عیادت از بیمار ☐
- (ج) رعایت حجاب ☐
- (د) هدیه دادن ☐

۵- پیامبر اسلام فرمود: «کسی که مشکلی از مؤمنی رفع کند مانند کسی است که تمام عمرش را به سپری کرده است.»

- (الف) پاکدامنی ☐
- (ب) عبادت ☐
- (ج) جهاد در راه خدا ☐
- (د) انفاق ☐

همه جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۶- تعاون ممکن است در سطح خانواده و خویشاوندان، مدرسه،، شهر و روستا و یا صورت گیرد.
- ۷- همکاری و همدلی بین افراد یک محله علاوه بر ایجاد و موجب می‌شود کارها بهتر پیش برود.
- ۸- انسان موجودی اجتماعی است، بنابراین هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال و رفتار خود را از جدا کند.

همه به سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۹- «تعاون» به چه معناست؟

۱۰- جلوه‌ها و شکل‌های مختلف تعاون را نام ببرید. (۴ مورد)

۱۱- همکاری و همدلی در خانواده چه نتایج دارد؟

۱۲- سه مورد از جلوه‌های تعاون در محله را نام ببرید.

۱۳- دانش‌آموزان در محیط مدرسه در چه کارهایی می‌توانند همکاری و همدلی داشته باشند؟ (۳ مورد)

۱۴- آیه‌ای از قرآن کریم درباره «تعاون و همکاری» بیان کنید.

سوالات سطح فرادانش

همه جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

۱- «همکاری کردن در گناه» نوعی از تعاون است. ☐ درست ☐ نادرست

۲- همکاری و تعاون بین افراد محله موجب صمیمیت بیشتر بین خانواده‌ها در آن محله نیز می‌شود.

☐ درست ☐ نادرست

همه پاسخ درست را علامت بزنید.

۳- «مراقبت از اموال عمومی» بیانگر کدام مورد است؟

الف) حقوق اجتماعی ☐ ب) تعاون ☐ ج) نظم ☐ د) وقف ☐

۴- «همکاری نکردن در گناه» یعنی:

الف) مخالفت نکردن با فرد مرتکب کار نادرست ☐ ب) تشویق کردن افراد به کارهای پسندیده ☐
ج) سکوت در برابر مرتکب شدن به گناه ☐ د) موافقت نکردن با کارهای ناپسند ☐

۵- ضرب‌المثل «یک دست صدا ندارد» به کدام مفهوم اشاره دارد؟

الف) انفاق ☐ ب) تعاون ☐ ج) از خودگذشتگی ☐ د) مسئول بودن ☐

همه با توجه به مطالب درس و آموخته‌های خود، به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

۶- افراد یک محله چگونه می‌توانند در هیئت عزاداری با یکدیگر تعاون داشته باشند؟ (۳ مورد)

۷- همکاری و تعاون چه تأثیری در موفقیت و پیروزی بازیکنان یک تیم ورزشی دارد؟ مثالی بزنید.

۸- به نظر شما، فرزندان در چه کارهایی می‌توانند با والدین خود تعاون و همکاری داشته باشند؟

۹- دو خانواده زیر را با یکدیگر مقایسه کنید.

خانواده‌ای که اعضای آن با یکدیگر تعاون و همکاری ندارند.	خانواده‌ای که اعضای آن با یکدیگر تعاون و همکاری دارند.
(۱)	(۱)
(۲)	(۲)
(۳)	(۳)

۱۰- با توجه به تصویر مقابل، بیان کنید دانش‌آموزان چگونه می‌توانند با یکدیگر تعاون و همکاری داشته باشند؟ (۳ مورد)

تعاون (۲)

خلاصه درس

- **انفاق:** بخشش مال، علم، توانایی‌ها و زمان عمر خود به کسانی که نیازمند هستند را انفاق می‌گویند.
- **کلام خداوند در قرآن کریم درباره انفاق:** «هر گز به نیکی نمی‌رسید مگر اینکه از آنچه دوست دارید انفاق کنید.»

- **سازمان‌ها و مؤسسات خیریه:** که با هدف یاری نیازمندان و حل مشکلات جامعه به وجود آمده‌اند عبارت‌اند از:
 - (۱) انجمن‌های حمایت از بیماران خاص
 - (۲) انجمن‌های نگهداری از معلولین و سالمندان
 - (۳) درمانگاه‌های خیریه
 - (۴) مؤسسات نگهداری و حمایت از ایتام
 - (۵) خیرین مدرسه‌ساز و کتابخانه‌ساز

- **وزارت کشور:** نهادی که به سازمان‌ها و مؤسسات خیریه برای فعالیت مجوز می‌دهد.

- **خیرین مدرسه‌ساز:** افرادی که با استفاده از توانمندی‌های خود و دیگران به ساختن یا تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس می‌پردازند و این مدارس را به‌صورت رایگان در اختیار آموزش و پرورش قرار می‌دهند.

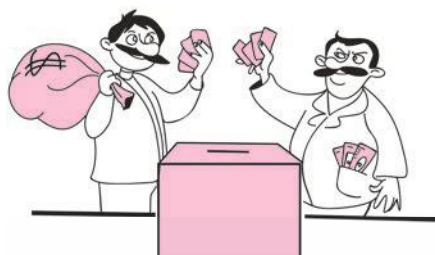
- **وقف:** از دیرباز افراد نیکوکار، بناهایی مانند کاروانسرا، حمام، پل و... می‌ساختند تا مردم بتوانند از آنها استفاده کنند و یا از منافع و درآمد حاصل از فعالیت‌های برای کمک به نیازمندان استفاده گردد.

- **موقوفات:** به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند، موقوفات می‌گویند. کسی حق تصرف در آنها را ندارد، یعنی تا ابد باید به همان صورت که واقف معین نموده است استفاده می‌شود.

- **شرکت تعاونی:** هرگاه گروهی از مردم برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی خود دور هم جمع شوند و برطبق قانون تعاونی‌ها، در فعالیتی سرمایه‌گذاری و همکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، درواقع یک شرکت تعاونی تأسیس کرده‌اند.

- **تعداد اعضای شرکت تعاونی:** براساس قانون، هر شرکت تعاونی حداقل با ۷ عضو رسمیت پیدا می‌کند.

■ **حق رأی در شرکتهای تعاونی و غیرتعاونی:** در تعاونی همه افراد با هم برابر هستند، یعنی هر کس با هر مقدار سرمایه، یک حق رأی دارد؛ اما در شرکتهای غیرتعاونی، هر کس سرمایه و سهامش بیشتر است، قدرت بیشتری در تصمیم گیری ها دارد.

■ **هدف شرکتهای تعاونی:** هدف این شرکتها معمولاً حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن است و منافی نیز که از همکاری و فعالیت گروهی حاصل می شود، بطور عادلانه بین همه اعضا توزیع می شود.

سؤالات

سؤالات سطح دانش

همه جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- افراد نیکوکار می‌توانند به صورت فردی به دیگران یاری برسانند. ☐ درست ☐ نادرست
- ۲- خیرین مدرسه‌ساز با استفاده از امکانات دولتی، به ساختن یا نوسازی مدارس می‌پردازند. ☐ درست ☐ نادرست
- ۳- در شرکت‌های تعاونی، هر کس سرمایه بیشتری دارد، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری‌ها دارد. ☐ درست ☐ نادرست

همه پاسخ درست را علامت بزنید.

- ۴- مؤسسات خیریه برای فعالیت‌های خود باید از کدام نهاد مجوز بگیرند؟
 (الف) وزارت علوم ☐ (ب) وزارت آموزش و پرورش ☐
 (ج) وزارت کشور ☐ (د) وزارت تعاون و رفاه اجتماعی ☐
- ۵- به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند، می‌گویند و کسی که حق تصرف در آنها را ندارد، یعنی تا ابد باید به همان صورت که معین نموده است، استفاده شود.
 (الف) واقف - موقوفات ☐ (ب) موقوفات - واقف ☐
 (ج) واقف - وقف ☐ (د) موقوفات - واقف ☐
- ۶- «بخشش علم، توانایی‌ها و زمان عمر خود» بیانگر کدام مورد است؟
 (الف) از خودگذشتگی ☐ (ب) انفاق ☐
 (ج) تعاون ☐ (د) احساس مسئولیت ☐
- ۷- افراد نیکوکار در قالب سازمان‌های و به یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعه می‌پردازند.
 (الف) مردم‌نهاد - مؤسسات دولتی ☐ (ب) خیریه - شرکت‌های تعاونی ☐
 (ج) مردم‌نهاد - مؤسسات خیریه ☐ (د) خیریه - مؤسسات دولتی ☐

۸- کدام گزینه درباره شرکت‌های تعاونی نادرست است؟

- (الف) به منظور رفع نیازهای معیشتی تشکیل می‌شوند. ☐
- (ب) به منظور رفع نیازهای تحصیلی تشکیل می‌شوند. ☐
- (ج) همه اعضای آن با هم برابر هستند. ☐
- (د) در فعالیت‌های مختلف، فعالیت و سرمایه‌گذاری می‌کنند. ☐

۹- انتخاب هیئت‌مدیره در شرکت‌های تعاونی به چه صورت است؟

- (الف) هیئت‌مدیره از بین اعضای شرکت‌های تعاونی انتخاب می‌شود. ☐
- (ب) اعضاء، افرادی را در خارج از شرکت تعاونی به عنوان هیئت‌مدیره انتخاب می‌کنند. ☐
- (ج) دولت، هیئت‌مدیره شرکت‌های تعاونی را انتخاب می‌کند. ☐
- (د) اعضای باتجربه‌تر و دارای سابقه بیشتر، به عنوان هیئت‌مدیره انتخاب می‌شوند. ☐

به جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱۰- براساس قانون، هر شرکت تعاونی حداقل با عضو رسمیت پیدا می‌کند و اعضاء از بین خود، را انتخاب می‌کنند.

۱۱- هدف شرکت‌های تعاونی معمولاً حل مشکلات اقتصادی و و زندگی بهتر برای اعضای آن است.

۱۲- خیرین مدرسه‌ساز به ساختن و تجهیز مدارس می‌پردازند و این مدارس را به‌صورت رایگان در اختیار وزارت قرار می‌دهند.

به سه سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۱۳- آیه‌ای از قرآن کریم درباره «انفاق» بیان کنید.

۱۴- منظور از «موقوفات» چیست؟

۱۵- «شرکت تعاونی» چگونه تشکیل می‌شود؟

۱۶- «انفاق» را تعریف کنید.

۱۷- هدف از تشکیل «شرکت‌های تعاونی» چیست؟

۱۸- چهار مورد از سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه را نام ببرید.

۱۹- از دیرباز افراد نیکوکار چگونه اموال و دارایی‌های خود را وقف می‌کردند؟

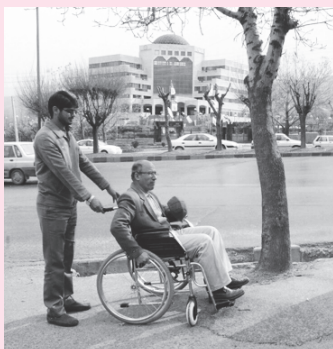
سؤالات سطح فرادانش

همه جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- ورزشکاری که با پیروزی خود، هوادارانش را شاد می‌کند نوعی از انفاق را انجام داده است.
☐ درست ☐ نادرست
- ۲- «انجمن حمایت از زندانیان» یکی از سازمان‌های مردم‌نهاد است.
☐ درست ☐ نادرست
- ۳- سازمان اوقاف و امور خیریه تعیین می‌کند که چگونه از موقوفات هر منطقه استفاده شود.
☐ درست ☐ نادرست

همه پاسخ درست را علامت بزنید.

- ۴- «احمد با هماهنگی مسئولان یک پرورشگاه، هفته‌ای چند ساعت به آنجا رفته و در مراقبت از کودکان و فعالیت‌های گروهی با مددکاران همکاری می‌کند.» این نوع کمک بیانگر کدام مفهوم است؟
☐ الف) وقف ☐ ب) صدقه ☐ ج) همدردی ☐ د) انفاق
- ۵- «هیچ‌کس حق تصرف در موقوفات را ندارد» یعنی:
☐ الف) موقوفات تا ابد مورد استفاده قرار می‌گیرند.
☐ ب) واقف نحوه استفاده از موقوفات را مشخص می‌کند.
☐ ج) موقوفات در تصرف هیچ‌کس نیست.
☐ د) موقوفات با توجه به نیازها و مشکلات مردم مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- ۶- کدام گزینه درباره شرکت‌های تعاونی درست‌تر است؟
☐ الف) شرکت‌های تعاونی به دلیل سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مختلف دچار زیان نمی‌شوند.
☐ ب) هیئت‌مدیره در شرکت‌های تعاونی قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری‌ها دارند.
☐ ج) اعضای شرکت‌های تعاونی به منظور رفع نیازهای خود و با علاقه و تمایل خود، به عضویت آنها درمی‌آیند.
☐ د) براساس قانون، هیئت‌مدیره شرکت‌های تعاونی حداقل با ۷ عضو رسمیت پیدا می‌کند.
- ۷- کدام یک از سازمان‌های زیر، از مؤسسات خیریه به‌شمار می‌آید؟
☐ الف) انجمن حمایت از حقوق کودکان ☐ ب) انجمن اولیاء و مربیان آموزشی
☐ ج) انجمن علمی جراحان ایران ☐ د) انجمن حفاظت از محیط زیست
- ۸- تصویر مقابل، بیانگر کدام مفهوم است؟
☐ الف) انفاق ☐ ب) وقف
☐ ج) تعاون ☐ د) مشارکت

به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.

۹- مؤسساتی که افراد نیکوکار در قالب آنها به نیازمندان یاری می‌رسانند؟

۱۰- عملی که براساس آن، افراد نیکوکار اموال خود یا بناهایی را که ساخته‌اند برای استفادهٔ عموم مردم یا نیازمندان اختصاص می‌دهند؟

۱۱- گروهی از افراد که به منظور رفع نیازهای معیشتی و شغلی در فعالیتی سرمایه‌گذاری می‌کنند و در سود و زیان آن شریک می‌شوند؟

جملات ناتمام زیر را کامل کنید.

۱۲- خیرین مدرسه‌ساز برای نام‌گذاری مدارس می‌توانند نام

۱۳- هدف شرکت‌های تعاونی، ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن است و منافعی که از فعالیت گروهی حاصل می‌شود باید

به پاسخ کامل بدهید.

۱۴- میزان حق رأی در شرکت‌های تعاونی و شرکت‌های غیرتعاونی را مقایسه کنید.

۱۵- به نظر شما منافع حاصل از وقف، تنها به نیازمندان جامعه کمک می‌کند؟

۱۶- به نظر شما شرکت‌های تعاونی در چه زمینه‌هایی می‌توانند فعالیت داشته باشند؟

۱۷- «وقف» با «انفاق» چه تفاوتی دارد؟ توضیح دهید.

۱۸- به نظر شما، سازمان‌های مردم‌نهاد چگونه می‌توانند به حل مشکلات جامعه کمک کنند؟

سافتار و تشکيلات دولت

خلاصه درس

- **قوة مجريه:** قوة مجريه دولت و سازمان‌های وابسته به دولت، قوه است و رئيس جمهور رياست آن را بر عهده دارد که پس از مقام رهبري عالي‌ترين مقام رسمي کشور است.
- **انتخاب رئيس جمهور:** رئيس جمهور برای مدت چهار سال و با رأی مردم انتخاب می‌شود و تنها برای یک دوره چهارساله دیگر به صورت متوالی انتخاب مجدد او مانعی ندارد.
- **تأیید صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری:** شورای نگهبان بررسی و تأیید صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری را برعهده دارد.
- **سن رأی‌دهندگان:** حداقل سن رأی‌دهندگان هجده سال تعیین شده است.

- **تنفیذ:** پس از آنکه رئيس جمهور با حداکثر آراء مردم انتخاب شد، برای شروع به کار، حکم وی توسط رهبر امضاء و تنفیذ می‌شود.

- **تحلیف:** پس از تنفیذ، رئيس جمهور در مجلس شورای اسلامی با حضور نمایندگان مجلس و شورای نگهبان و رئيس قوه قضائیه در پیشگاه قرآن کریم سوگند یاد می‌کند و وظایف خود را به درستی انجام دهد.

- **هیئت دولت:** هیئت دولت از رئيس جمهور، معاونان و وزیران تشکیل می‌شود.

- **تشکیل کابینه:** رئيس جمهور در شروع کار خود، وزیرانی انتخاب و به مجلس معرفی می‌کند. هر وزیر در برابر نمایندگان ملت در مجلس، برنامه‌های خود را ارائه می‌کنند. سپس نمایندگان درباره صلاحیت او برای وزارت اظهارنظر و سپس درباره هر وزیر رأی‌گیری می‌کنند و در صورتی که اکثریت نمایندگان مجلس به او رأی اعتماد بدهند، او می‌تواند به عنوان وزیر، کار خود را شروع کند.

■ **جلسه هیئت دولت:** هیئت دولت در طی سال، جلسات متعددی برگزار می‌کند و رئیس‌جمهور و وزیران درمورد مسائل مهم کشور و جهان به گفت‌وگو می‌پردازند و با مشورت یکدیگر به راه‌حلهایی می‌رسند و تصمیم‌گیری می‌کنند.

■ **مقر هیئت دولت و وزارتخانه‌ها:** مقر هیئت دولت و وزارتخانه‌ها در تهران، پایتخت کشور است.

سوالات

سوالات سطح دانش

در جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- رئیس‌جمهور مسئولیت تصویب و اجرای قانون اساسی را برعهده دارد. ☐ درست ☐ نادرست
- ۲- وزارتخانه‌ها در همه استان‌های کشور، سازمان‌ها و اداراتی دارند که برنامه‌های آنها را اجرا می‌کند. ☐ درست ☐ نادرست

در پاسخ درست را علامت بزنید.

- ۳- حداقل سن برای رأی دادن چند سال تعیین شده است؟
 الف) پانزده سال ☐
 ب) شانزده سال ☐
 ج) هفده سال ☐
 د) هجده سال ☐
- ۴- پس از انتخاب رئیس‌جمهور، حکم وی توسط امضاء می‌شود.
 الف) رئیس مجلس شورای اسلامی ☐
 ب) رهبر ☐
 ج) رئیس‌جمهور قبل ☐
 د) شورای نگهبان ☐
- ۵- کدام گزینه جزء هیئت دولت نیست؟
 الف) نمایندگان مجلس ☐
 ب) رئیس‌جمهور ☐
 ج) وزیران ☐
 د) معاونان ☐
- ۶- رئیس‌جمهور برای مدت چند سال انتخاب می‌شود؟
 الف) دو سال ☐
 ب) سه سال ☐
 ج) چهار سال ☐
 د) شش سال ☐

در جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۷- حکومت کشور ما جمهوری اسلامی است که به وسیله سه قوه مقننه، و مجریه زیر نظر مقام اداره می‌شود.
- ۸- مقرر هیئت دولت و وزارتخانه‌ها در شهر است.
- ۹- رئیس قوه ، رئیس‌جمهور است که پس از مقام عالی‌ترین مقام رسمی کشور است.
- ۱۰- امور مختلف کشور را به بخش‌هایی تقسیم کرده‌اند و هر بخش را بر عهده یک مسئول به نام گذارده‌اند.